

[Handelsministeren.]

hver for sig uden Forbindelse med hinanden, men hver for sig med en passende Forbindelse med hinanden. De er aldeles afgørende udprægede Monopolselskaber, der faktisk kan tage for deres Varer, hvad de vil. Ved den Salgsorganisation, de har ordnet Landet over, er der ingen Tvivl om, at til Tider er baade Petroleum- og Benzinpriserne ud over det, som er rimeligt.

Jeg skal nu ikke komme nærmere ind paa at omtale alle de Selskaber, som der kan være Tale om i denne Forbindelse. Det vilde føre alt for vidt, og det er der ingen Grund til. Jeg har bare peget paa, at der er Monopolselskaber her i Landet. Jeg kunde nævne andre Selskaber, Virksomheder af helt anden Karakter, der ved indenlandsk Sammenslutning og ved Aftaler med Leverandører i Udlandet behersker Priserne paa en saadan Maade, at det er umuligt for andre at komme ind og bryde Prisen og faa Andel i Leverancen. Hvis det ærede Medlem Hr. Christmas Møller skulde være i Tvivl derom, skal det ærede Medlem faa sin Videbegærlighed stillet dette Spørgsmaal vedrørende i Udvalget.

Jeg skal sige et Par Ord om Margarineproduktionen her i Landet, som det ærede Medlem ogsaa omtalte. Det ærede Medlem sagde, at vi havde et vist Antal Margarinefabrikker, jeg tror, det ærede Medlem nævnte 139, store og smaa Margarinefabrikker. Den største Part af dem er bitte smaa Fabrikker, der i Forhold til det samlede store Forbrug af Margarine i Danmark ingen nævneværdig Rolle spiller.

Nu er det imidlertid uomtvisteligt, at den internationale Margarinetrust, der allerede har erobret største Delen af den tyske Margarineproduktion, ogsaa har haft sine Arme ude efter at komme i Besiddelse af den danske. Der er dog visse Vanskeligheder her i Landet, som Trusten i hvert Fald ikke i Øjeblikket kan komme over; vi har en stor Andelsmargarinefabrik, som den naturligvis vanskeligt kan beherske, og vi har ogsaa en anden stor Margarinevirksomhed af en særlig Beskaffenhed.

Men naar Talen er om at vurdere Margarinetrustens Ekspansionsevne og Tilbøjeligheder, er det ikke blot det Marked, som Salgsmarkedet viser os, der kommer i Betragtning, det er ogsaa selve Raastofmarkedet, Raastoffernes Tilberedelse, der kommer i Betragtning, ja, det bliver til syvende og sidst det afgørende. Jeg kan da i alt Fald for mit Vedkommende klart se, at hvis Udviklingen kommer til at gaa,

saaledes som der er Tegn til, at den vil komme til at foregaa i de kommende Aar, løber vi her i Landet en alvorlig Fare for, at denne Trust, hvis ikke særlige Forholdsregler træffes, kan komme til at beherske hele den danske Produktion, hele Forbruget af Margarine. Jeg kan sige til det ærede Medlem, at jeg har fra Kredse, der ikke har nogen som helst Forbindelse med Socialdemokratiet, faaet meget kraftig Opfordring til at have min Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold og paase, at man ikke en skønne Dag staar i den Situation, at hele denne store Produktion, hele dette store Forbrug, faktisk tilrettelægges af Udlandets Kapitalister, saa at vi skulde se vore egne Fabrikker, den ene efter den anden, kapitulere og give op, hvorved Arbejdere og Funktionærer blev brødløse. Det er en af de farligste Foreteelser i det moderne Samfund og navnlig i et lille Land, at store udenlandske Koncerner kan erobre Produktionen indenfor det lille Lands Grænser, beherske Raavarepriserne ude i Verden og derigennem bestemme, hvad Forbrugerne skal give selv for de allernødvendigste Livsfornødenheder. Jeg kan ikke nægte, at jeg er noget forbavset over, at det just skulde være god *konserverativ* Politik at staa her i Folketinget og søge at give Befolkningen en Forestilling om, at dette er ikke noget, man skal beskæftige sig med.

Saa spurgte det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i sin udpræget aggressive Tale mig meget haanligt: Kan Lovforslaget overhovedet gøre noget for, at Fabrikker ikke nedlægges her i Landet? Det ærede Medlem kunde lige saa godt have spurt, om Lovforslaget kan tjene til, at der i Morgen eller i Overmorgen vil blive taget fat paa at bygge nye Fabrikker. Lovforslaget har overhovedet ikke nogen som helst Bestemmelse, der berettiger til at stille et saadant Spørgsmaal. Det er bygget op paa det Princip, at man skal kunne undersøge, hvorledes Tilstanden er, og derefter skal Ministeren paa Grund af den Indstilling, som maatte komme, forelægge for Rigsdagen, hvad der eventuelt skal ske. Det ærede Medlem sagde meget rigtigt, at skulde der træffes Foranstaltninger mod Nedlæggelse af Fabrikker, maatte det ske ved en Lov. Men det gives der netop Anvisning paa i Lovforslaget. Det er derfor fuldkommen ved Siden af at stille et saadant Spørgsmaal, agitatorisk kan det maa-ske virke i Øjeblikket, men det ærede Medlem, der jo saa afgørende kan se, hvilken